

Debreceni Nagyujság

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		FŐSZERKESZTŐ: SZÁVAY GYULA.		SZERKESZTŐSÉG:	KIADÓHIVATAL:
HELYBEN:		VIDÉKEN:		Debrecen Darabos-u. 19.	Debrecen, Piac-utca 7. sz.
Egy évre. 12 korona	Egy évre. 18 korona	Felelős szerkesztő	Laptulajdonos:	Telefon 862.	Telefon 223.
Fél évre 6 korona	Fél évre 9 korona	Szalánczy József	Thaisz Arthur		
Negyed évre 3 korona	Negyed évre 4 K 50f.				

A munkapárt napja.

Szervezkedés. Az országos párt küldöttei. Az esti lakoma. :

— Saját tudósítónktól. —

Ez a nap a munkapárté volt egészen. El kell ismerni, hogy keresetlen és mesterkéletlen siker koszoruzta a párt minden lépését. A délutáni pártgyűlés komoly, méltóságos és amellet lekesült lefolyásu volt s a zsufolt terem kompakt és biztos erőről adott számot.

Az országos párt diszesen képviseltette magát, elnökségének egyik legrokonszenvesebb és legtekintélyesebb tagját, báró Dániel Gábort, mellette báró Láng Mihályt és Farkas Pált küldötte le képviselőiként s ez utóbbi mély tartalmu és gyujtó hatásu beszédével elragadta a délutáni gyűlés hallgatóságát.

Az esti lakoma méltó befejezése volt a napnak, báró Dániel Gábor ismételt felszólalásai, a főispán talpraesett beszédei, a fehér asztal közönségének Domahidy főispán mellett tett ismételt lelkesült tüntetési, Farkas Pál és szónok-társai szép beszé-

dei mély hangulatosságot kölcsönöztek neki.

A vendégek fogadtatása.

Délután fél négy órakor érkeztek Debrecenbe a nagygyűlés budapesti vendégei: báró Dániel Gábor, az országos munkapárt alelnöke, Láng Mihály és Farkas Pál országgyűlési képviselők. A vendégek fogadtatására megjelent a vasutnál a munkapárt helyi vezetősége élén Domahidy Elemér főispánnal

Ötórai tea.

Lelkes éljenzés köszöntötte az érkező vendégeket. Kölcsönös üdvözlések; aztán kosikon az egész társaság Forrai Ernő földbirtokoshoz ment, aki ötórai teára látta vendégeit az illusztris politikusokat s a helyi vezetőséget.

Rövid két óra hosszat időzött a vendégsereg Forrai Ernő vendéglátó házában, aztán a Royalba vonultak a nagygyűlésre.

A nagygyűlés.

Ötórára hirdették az újságok a nagygyűlés kezdetét s ekkorra már szinte lehetetlen volt bejutni a Royal disztermbe, annyira zsúfolásig megtöltötte a nagygyűlés közönsége. Szinte hihetetlennek látszott, hogy ilyen és ekkora közönsége legyen egy politikai gyűlésnek. A közönség soraiiban ott volt a város egész színe, java, elitje, a társadalomnak csaknem minden osztálya tömegesen volt képviselve.

Kevéssel öt óra után a szorongásig megtelt terembe vonult Domahidy Elemér főispán, az elnökség s a ven-

dégek kíséretében s elfoglalták helyeiket az emelvényen. Viharos, önkéntelenül feltörő éljen-rivalgás fogadta őket.

Az asztalfőn foglalt helyet Szilágyi Imre, a legidősebb pártelnök, aki az éljenzés lecsillapultával szólásra emelkedett.

Szilágyi Imre megnyitója.

Fojtó csendben, általános, feszült figyelem közepette kezdte beszédét Szilágyi:

— Igen tisztelt Uraim! — mondotta. A debreceni nemzeti munkapárt elnöki tanácsának megbízásából van sze-

rencsém a közgyűlést megnyitni.

Ezután az illusztris vendégeket üdvözölte a helyi munkapárt s a megjelentek nevében, majd így folytatta:

— Amidőn a koalíció befejezte pályafutását, amelyből kitűnt, hogy jelszavakkal, üres frázisokkal a hazát boldogítani nem lehet, — akkor duzzadó szeretettel alakult meg az a párt, mely vezéréül vallhatja gróf Tisza Istvánt. (Élénk éljenzés.)

Ezt a megalakult pártot, a munkapártot az ő hazaszeretében, kitartásában nem akadályozhatta meg semmi. Nem akadályozhatta meg az ellenzék magatartása sem. Itt, ebben az országban ellenzéki jelszavakkal harcolni tovább s a nemzet boldogulását így előmozdítani, nem lehet. Ezt ma már belátta az egész ország s ilyen körülmények között országszerte megsokasodott a munkapárt. Megalakult Debrecenben is, és pedig úgy, hogy ma már szükségessé vált, hogy szervezetét megnagyobbítsa s mintegy újra alakuljon.

Ennek az újrászervezkedésnek a munkája: a jelen közgyűlés feladata.

Az elnök-szónok ezután a közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére dr. Kölesy Sándor jegyzőt kérte fel, aki az alábbiakban ismertette a kijelölő bizottság által készített párt-szervezeti listát:

A nemzeti munkapárt szervezete.

A párt elnöke: Domahidy Elemér.

Központi főjegyzők: Radó Rezső dr., Kölesy Sándor dr. és Tarján Leó dr.

a) Az I. kerületben: Kerületi elnök: Szilágyi Imre.

Alelnökök: Hutiray József dr., Ungváry József és Pokoly József.

Utcai elnökség: Csapó-utcaiban Bárdos Géza elnök, Biczó Gyula, Balkányi Ede

dr. és Publig Ernő alelnökök.

A Péterfia-utcában: Somosy László elnök, Berencsy Zoltán dr., Tóth Béla és Píros Béla alelnökök.

b) A II. kerületben: Kerületi elnök: Freund Jenő dr.

Alelnökök: Kaszanyitzky Andor, Szántó Győző, Klein Ignác, Kovács Gábor dr.

Utcai elnökség: Piac-utcaiban Kernhoffer József elnök, Békés Lajos, Gál Sámuel és Polgár Dániel dr. alelnökök.

A Hatvan-utcában: Gutfreund Sámuel dr. elnök, Aulich Vilmos és Hoffmann Sándor alelnökök.

c) A III. kerületben: Kerületi elnök: Szávay Gyula.

Alelnökök: Debreceni Lajos és Jósza Vince.

Utcai elnökség: Varga-utcaiban Fráter Imre dr. elnök, Geréby Pál, Kresznerics Ferenc és Nyiri Ernő dr. alelnökök.

A Kossuth-utcában: Rickl Antal elnök, Kardos Béla, Csurka István, és Balázs Bertalan dr. alelnökök.

Ezt a hatalmas szervezetet kiegészítik kerületenkint a jegyzői karok, továbbá minden kerületben egy harminc tagu intéző bizottság s egy száz tagu nagyválasztmány.

Igy maga a teljes szervezet közel hatszáz tagot számlál.

Freund Jenő dr. indítványa.

Freund Jenő dr. szólott ezután. Emlékeztetbe idézte, hogy a második kerület politikai életében, formálásában s magának a második kerületi munkapárt megalapozásában is kiváló munkát végzett Komlóssy Dezső, akít betegsége akadályozott meg, hogy a nagygyűlésen részt vehessen.

Indítványozza, hogy a közgyűlés Komlóssy Dezsőt a nagygyűlés alkalmával üdvözölje, egyben a második ke-

„MODIANO” A LEGDRAGÁBB A LEGJOBB!

CLUBSPECIALITÉ

Orvosi tanácsra így a híveleik mond a lapcskák nyomatlanok, de mindenekben benne van a nagyjavaslat a végjegy és a gyáras alarván S. S. f. o. z. s.

Főraktár SZENTKIRÁLYI ÉS NAGY dohánykőőnlőességi árudájában.

rület tiszteletbeli elnökévé válassza.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel ilyen értelemben határozott. — Ugyancsak megválasztotta a közgyűlés a párt vezetőségét is olyan formában, ahogyan azt a kijelölt bizottság jelölte.

Dániel Gábor báró beszéde.

Ezután Dániel Gábor báró, az országos munkapárt al-elnöke emelkedett szólásra viharos taps mellett.

— Tisztelt közgyűlés! — kezdte beszédét. Mi, kik a központban vezetjük a munkapártot, éber, figyelemmel kísérjük a vidéki alakulásokat is és sokszorosan örömmel üdvözljük a megalakult és szervezkedő munkapártot itt, az alföld fővárosában, ahol a magyarság anyagi és szellemi középpontja van. Mert önök, debreceniek, nem is tudják, hogy mit jelent ez a fogalom: Debrecen. Ott példaál, ahol az én bölcsőm ringott: a székely földön, valóságos legenda Debrecen. Debrecen: a magyarság erős vára; így tanítja ezt a magyar népnek a történelem s ezt olvassák a Jókai-regények mesevilágában is. S épen ezért nekem, aki a szabadelvűségnek mindenkor lelkes harcosa voltam, lehetetlen, hogy túlradóan ne örvendjen a lelkem, mikor ebben a Debrecenben most így látom alakulni a munkapártot.

A magyarság boldogulásának csak egy módja van: a becsületes munka és a mérsékelt politika. S ha van magyar ember és igaz magyar, aki ezt érzi és tudja, az: gróf Tisza István. (Viharos éljen kiáltások.)

Ha pedig van magyar város, amelyiknek meg kell becsülnie ezt az igaz magyart, úgy az a város: Debrecen. (Zajos helyeslés.)

Ezért kérem önöket: támogassák a munkapártot, támogassák a vezért: gróf Tisza Istvánt! (Hosszan tartó, lelkes éljenzés.)

A zajos, lelkes éljenzés elháltával Farkas Pál beszélt.

Farkas Pál beszéde.

Tisztelt uraim! — mondotta — míg mi itt, a terem falai között vagyunk, azalatt fölünk ezer meg ezer kilométernyire egy oceánjáró halad a tengeren s víz útján Amerika földjére az új argonautákat, az új aranygyapjuért. A kivándorolt magyarok pénzéért indult az argonauta-csapat. De a sors szereti a tréfát s csak úgy ne járjon megint a híres parádi gróf, mint az első utja alkalmával történt, hogy az első zsellérek, akikkel találkozott az újvilágban, az ő birtokairól kivándorolt zsellérek voltak, akik elpanaszolták, hogy nem nyújtott nekik elég megélhetést a pa-

rádi hitbizomány. S a parádi gróf bizonyára elmondja majd ezeknek a szegény zselléreknek, hogy ő mennyire szívből, lélekből demokrata. Hogy a parádi gróf mennyire érzi a hitbizományainak súlyát, de ezt egy igaz demokrata elszántságával viseli. (Derűtlenség és taps.)

Ezután a mai ellenzék politikai multját persziflálja könyved iróniával. A **szolgálati** nyelv, magyar vezényszó, önálló bank és vámterület, a junktim, az általános titkos és egyenlő választói jog követelésekkel, mint volt és nincs ellenzéki programkérdésekkel foglalkozik.

Ha megcsináljuk — ugymond — az utolsó tíz év politikai bilánsát, az egyik oldalon találjuk az ellenzékét egy olyan primadonna személynében, aki egy operetben nyolcszor öltözik. A másik oldalon áll egy férfiú, elveiben, gondolkodásában rendíthetetlen, aki elvei mellett akkor is kitartott, mikor ezzel ellenségeit szolgálta, ez a férfiú gróf Tisza István. (Lelkes éljenzés.)

Egy fiatal ellenzéki képviselő, aki csak nemrég munkapárti, azt mondotta, hogy újra Mohács előtt áll a nemzet. Hát nem jó erre a Mohácsra hivatkozni s a Mohács előtti időket rekriminálni, amikor a személyeskedő, gyűlölködő és mindenképen hatalomra vágyó ellenzék télenül nézte, mint pusztul el a nemzet színe-java a király zászlója alatt. Aztán hajbókolva a törökhöz mentek s részt kértek a feldarabolt országból.

A történelem tanulságai legyenek velünk és könnyítsék

Az esti lakoma.

Zsufoltra megtelt ismét a Royal nagyterme s lelkes hangulatban folyt le a párt lakomája. A felköszöntők sorát a párt megbízásából Szávay Gyula nyitotta meg s késő éj derekán még folyik a szép szó egyik a másiknak nyitva zsülipet.

Szávay Gyula általános figyelem középpontjára emelkedett szólásra:

Az atyafi látogatások szép magyar szokásának egy példája elevenedik fel előttünk most, amikor szerény portánkon tisztelhetjük nemzetségünk, rokonságunk törvénytevő nagyjait, azokat, akikhez politikai vérszentséggel tartozunk, azokat, akik viszont atyafiságos látogatásukkal a hozzánk való tartozásnak szintén kifejezést adtak.

A lefolyt családi tanácskozásán ma délután egyetértő rendet tettünk abban a dologban, hogy ha majd ránk következik a politikai újjászülés ideje, mikép segítsük elő

meg annak a harcnak vitélét, amibe most belemegyünk. — (Szünni nem akaró, viharos taps.)

A főispán beszél.

Az ováció csillapultával Domahidy Elemér főispán beszélt. Kedves kötelességet teljesít, — ugymond — mikor megköszöni, hogy hívó szavára ilyen tekintélyes tömegben jelent meg a munkapárt a közgyűlésben.

Ez a nagy érdeklődés, ez az imponálóan tömeges megjelenés az ő büszkesége, mert tanubizonyoságot tehetett az anyapárt küldöttei előtt arról a lelkes egybeforrásról, ami ezt a nagyszabású párgyűlést egybehozta.

Kéri is, hogy vigyék meg a vezérnek, hogy itt mindenki hűséggel és kitartással áll az elfoglalt, a kijelölt helyen, — meg fogjuk mutatni, hogy a nagy leszámolás alkalmával diadalra juttatjuk azt a zászlót, amire hűséget esküszünk.

Ezzel az üzenettel távozzanak körünkéből. (Eljenzés és taps.)

Üdvözlő táviratok.

Végül Szilágyi Imre pártelnök is megköszönte a vendégek szíves, megtisztelő részvételét, a pompás beszédeket s indítványozta, hogy a párt a szervezkedő nagygyűlés alkalmából táviratban üdvözlje gróf Tisza István miniszter elnököt és gróf Khuen-Héderváry Károlyt, az országos nemzeti párt elnökét.

A lelkes, feltörő éljen-kiáltással fogadott indítvány után Szilágyi a gyűlést berekesztette s az esti társasvárosára invitálta a párt tagjait és barátait.

világrajövetelét a nemzeti közbizalom újszülötteinak, akik — reméljük — egy szebb és jobb korszak bejelentő ígéreteit hozzák magukkal s akik — reméljük — a mi politikai nemzetségünk anyajegyecivel születnek világra.

Rendet tettünk arra, hogy kik legyenek gondviselői az öröndetes események három helyi házának és háza népének, hogy kik ringassák a bölcsőket és kik emeljék magasra a születendőket. Hatalmas pesti rokonaink, mint keresztapaságra vállalkozó s velünk érző atyafiak adták jótanácsaikat s hozzájárulásukat az aktushoz, ők maguk voltak előlolvásói a karban elmondott házi-áldás ígéinek és olyan lelkünkre beszéléseket hallottunk önmagmóltóságától a nobilis magyar jóézés és következetes egyeneség atyamesterétől, valamint a mély történelmi tudás és szociális kiműveltség ragyogó stílusu szónokától Farkas Pál orsz. képviselőtől,

melyekre sokáig visszaemlékezünk.

Tetézte örömlükét, hogy a mi igazán nagyon szeretett képviselőnknek, Láng Lajos bárónak sarja, Láng Mihály báró orsz. képviselő, mint ünnepi vőfély volt harmadikul jelen a díszes társaságban, aki számotadója lesz odafenn a hallottaknak.

És most — re bene gesta — összejöttünk a családi fehérasztalnál, hogy szintén magyar szokás szerint, a pohárcsengés muzsikája mellett adjunk kifejezést azoknak a ritmikus érzéseknek, melyek magyar szivekben ilyenkor hullámozni szoktak és én huztam a nyerő kockát, ahhoz a szerencséhez, hogy kedves látogató rokonainkat hálánk kifejezésével itt Debrecen polgárai nevében üdvözljem.

Fogadják Debrecen velünk érző polgárainak mélyszéges köszönetét, kedves uraim, azért a rokoni szeretetért, megtiszteltetésért, azért az ünnepért, amelyet látogatósokkal Debrecennek szereztek, amikor a munkás hazaszeretet politikájának helyi alapkövetélteli ünnepét felejtethetlenné és nevezetessé tették azzal, hogy az irás vagy távirás hideg betűi helyett meleg szívvvel, személyesen és ilyen társaságban jöttek le hozzánk, hogy az országos párt nevében maga önmagmóltósága, annak egyik nagyérdemű elnöke s kíséretében az országos párt nekünk kedves, kiválóságai érkeztek közzénk s tisztelik meg ünnepünket.

Kérjük kedves vendégeinket, vegyék érte legforróbb köszönetünket s jelentsék azt az országos pártnak is azzal, hogy Debrecen városnak e pártban összeforrt polgársága újabb eleven kapcsolatokkal érzi magát fűzve az országos párthoz s annak nagynevű vezéreikhez.

És adjon értéket odafönn e szerény polgári üdvözlésnek annak tudata, hogy a debreceni polgárságban, annak élén, a diszpolgári csúcson épen ő foglal helyet, az önzetlen tisztá, munkás, a megfélemlíthetetlen és elcsábíthatatlan hazafiságnak az az alakja, akinek képe időközön, távolságokon, sötétségekben, zürzavarokon keresztül, úgy jelenik meg mindig, az ő hívei előtt, mint a vallásrajongó hívei előtt a pusztaságokban, erdőkben, forrásoknál az ő szentül odaképzelt eszményképük, látományuk, melyre hitet tesznek.

Mélyen megtisztelve érezzük magunkat, hogy politikai családifánknak, az országos pártnak, címeres ágai ma hozzánk idehajoltak, ránk bólogatnak, s a helyi

Pálinka főző és mosó rézüstök

készítését és javítását, valamint cinezéseket szakszerűen eszközöl. **A mosó üstök** kilogramját 2 K 50 fillérért, **Kutakat** fur és javít. Ócska rezet és ólomot napi árban vesz a

HUNGÁRIA RÉZMŰVES ÉS KUTFURÁSI VÁLLALAT. — Cégvezető: HENNEL OSZKÁR
TELEFON 775 TELEP: VARGAKERT, A MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR MELLETT. TELEFON 775.

küzködések homlokát eleven lombjaikkal mintegy megcirógatják.

A családja törzseként, büszkeséggel tudjuk: hogy azt a nemes magyart tisztelhetjük, akinek őse a kemény magyarok élén haladt, mikor harminc nemes Budára tartott, a családja törzse, az országos párt elnöke Hédervári gróf, s róla és a fáról a hédervári park Kont-fája jut eszembe.

Ültem egyszer a hédervári parkban, Kont fája alatt. Három vármegye határszögében áll áhítatos és csodás dimenzióju törzsével ez az ősi fa, — a hagyomány szerint még Kont nemes ültetése — évszázadok viharai által elkorhasztott törzsét önerejéből, a régi gyökerekből új sarjadékokkal pótolja mindig.

Lombjai zugásából történelmi távlatok álmatag koncertje morajlik alá, hősénekek tépett refrainje, kürtök szólama, pengék esengése-törése, repülések és zuhanások szélsüvítése, pacsirtaszavak és holló károgások, tűnő dicsőségek harsonái és mély tragédiák szaggatott panaszszaí, fuldokló jajai zognak ki belőle vegyest, mint mikor egy ballada melódiát ver vissza az idők távol-faláról a visszhang. Ez a történelem.

Viharok százszor összetörték, ágait meg-megtépdesik vad szelek, de letört vezérágy helyén új és új ágak nőnek és a fa áll, mert gyökerei épek és messzeterjedők s mennél nagyobb viharok tépik-törnek a lombkoronát a gyökerek annál szorosabban fogják magukhoz a földet.

Az ős Kont-fa párjának látom én azt a másik fát, azt az eleven politikai családfát, melyhez tartozunk s melynek nemes törzsét szintén egy Hédervárynak, az élő Hédervárynak cimerpajzsa fedí.

Ő is ültette. Talán az egyenes, erős magyarok ősi Kont fájából vett hozzá gyökeret.

Ez a fa is egy országot beágyazó gyökérrzel áll szilárdan, szembefordulva szelekkel, vásott gyerekekkel, fejszés emberekkel. Koronája körül zug a politikai vihar, de ha egy vezérága letörik, szebb és nagyobb nő helyébe s földetfogó mély gyökereiből kiépíti magát a fa mindig.

Az országos párt a fa maga és mi, a vidék, mi vagyunk a föld, melyet foghat. Ugy is érezzük, hogy ennek a nagy törzsfának gyökérhajtása az a kis kerek erdő, mely itt debreceni földön a mi pártunkat képezi, s kétszeres az örömmünk, hogy idehajlik barátsággal, rokonsággal az országos törzsfája.

Köszönjük önöknek uraink, hogy rokonságotatába eljöttek hozzánk s vigyék hírét annak, hogy a debreceni munkapárt jó gyermeke az országos pártnak, híven követi elveit, rajongva tiszteli vezéreit s ezen a mai családi összejövetelen az első kettős felköszöntőt a fa törzsére, a

családfőre, gróf Khuen-Héderváry Károlyra és arra a vezérágra, melynek sudara a dicsőség magasába nyulik, gróf Tisza Istvánra kocintjuk.

Éltesse őket a magyarok istene!

Sokszor zugó éljenzés és lelkes taps szakította meg Szávay Gyula mélyenjáró, szép beszédét.

Ezután Gerébi Pál mondott pohárköszöntőt. Domahidy Elemér főispán érdemeit, a párt megerősítésében megnyilatkozó erős energiáját méltatta. A szónok beszéde közben, mindannyiszor, amikor Domahidy Elemér főispánt említette, sokáig tartó taps ragadta el a jelenlevőket, ami gyönyörű és spontán megnyilatkozása volt annak az általános szeretetnek, amelylyel a város polgárai főispánunk iránt viseltetik.

Kis idő múlva báró Dániel

Gábor, az országos munkapárt elnöke állott szólásra. — Jól mondotta Szávay Gyula — kezdte beszédét — hogy a munkapárt gyökere mélyen van. A pártnak csak addig van létjogosultsága, amíg a nép mellette van. Az egész országban látja, hogy a munkapártnak a magyar földben erős gyökere van és mindinkább erősödik. Mind több ember látja be, hogy Tisza István elvei azok, amelyek az ország hasznára lehetnek, az ő személye van hivatva arra, hogy az országot vezesse. — Örömmel fogja elmondani odafele, az anyapártban, — hogy a debreceni munkapárt milyen lelkesülő és nagy. — Kéri a pártot, hogy lelkesedését, együttérzését tartsa meg. Éltette gróf Tisza Istvánt.

Lelkes éljenzés kísérte báró Dániel Gábor beszédét.

Farkas Pál szépséges beszédben emlékezik meg a régi

magyar legendákról, melyek az orosz hóvivatarok felé tereltek a magyarság képzeletét. Valamikor ezen az uton Petőfi nyomdokait keresték. Ma a kacsintgató független vezetők egyik szeme Newyork felé, az amerikai dollárokra, másik talán az orosz rubel-ekre kacsintgat. Lefesti a régi ideális függetlenségi pártot s az akkori szabadelvűvéért, aki egy korszakon át építette Magyarországot és amit be nem végezhetett a munkájában, — fiára hagyta. Tisza Kálmán emlékének szenteli poharát.

Dr. Losonczy Almos m. tiszti főorvos Tisza István grófra, dr. Fráter Imre báró Láng Lajos képviselőre, Kern hoffer József Szávay Gyulára emeli ezután poharát.

Mikor az éjjel beáll, még sok pohár vár üritésre.

A vendégek az éjjeli vonattal utaztak el.

A város 1913. évi zárszámadása.

Sok az adósság. A négymillió kölcsön felhasználása. Francia piacon keresik a nagykölcsönt. Új állások. A vízveszedelem. A köztisztasági és fuvarozási vállalat zárszámadását nem fogadták el.

— Saját tudósítónktól. —

A város jog- és pénzügyi bizottsága szombaton délután 3 órakor folytatta a pénteken megkezdett ülését. Ma a város 1913. évi zárszámadását és a város vállalatainak zárszámadását tárgyalták és látták el javaslatlalt.

Az ülésről, amely iránt lanya érdeklődés nyilvánult, tudósítasunk a következő:

Dr. Varga Elemér 3 órakor nyitotta meg az ülést.

Jánosi Zoltán napirend előtt szólalt fel. A külsőségek viz alatt állnak. Nála a bodzai telepről voltak néhányan. Ottan majdnem derékig érő víz van. Mélyedések vannak a telepen, ezek fogták fel a vizet. Komolyan kell már venni a vízveszedelmet. Talán a katonasághoz kellene fordulni.

A bizottság jegyzőkönyvbe vette a felszólalást és a tanács elé terjeszti.

Az egyetemi esatornázás.

Az egyetemi épületek esatornájának megépítésénél 20 ezer korona többlet van szükség, mert módosították a tervet oly módon, hogy nem a hatvan-utcai kiömlőbe kapcsolják be, hanem egy új kiömlőt építenek. A többletet a csatornalapra állították be.

A nagykölesön.

A város törvényhatósága bizottságot küldött ki egy nagykölesön felvételének előmunkálataira. A bizottság azt mondja, a mai viszonyok között hiába való volna kísérletet is tenni a nagykölesön megszerzésére.

Jánosi Zoltán: A bizottság csak az általános viszonyokat tekintve mondja azt, hogy eredménytelen volna a nagykölesön felvételére vo-

natkozó kísérlet. Meg kellene próbálni: a francia piac nem nyitná-e meg pénzpiacát a nagykölesön számára. Nem merném rámondani a távolból, hogy Franciaországban nem lehetne pénz kapni.

Varga Elemér: Ha a bizottság meghosszabbítani javasolja a kiküldött bizottság megbízását, akkor módjában fog állani a francia pénzpiacra is kísérletet tenni.

Jánosi: Erdemes lesz azt megtenni. A város házi pénztára rettentő helyzettel küzd. Jön nem sokára az egyetemi ötmillió, meg a többi fizetni valók.

A jog- és pénzügyi bizottság Jánosi indítványát elfogadta.

A Szent-Anna-utca kiszélesítése.

A belügyminiszter tudvalevően nem hagyta jóvá a Szent-Anna-utca kiszélesítésére vonatkozó közgyűlési határozatot, mert nem tartja a tervekben feltüntetett szélességet elegendőnek. Az építési bizottság most 20 m. szélességben javasolja az utca kiszélesítését és a kisajátítások elrendelését.

Tóth István nem fogadja el az építési bizottság javaslatát. Vagy tartassék meg az eredeti terv, vagy 26 méter széles legyen az utca.

Freund Jenő elfogadja az építési bizottság javaslatát. A 20 méteres szélességben való kiszélesítés pénzügyi szempontból előnyösebb a városra.

Jánosi Zoltán osztja Freund véleményét.

Tóth István: A 6 méter szélesség nem differál a költségben, amelyre a kiszélesítéshez szükség van

Varga Elemér: A városnak ez idő szerint a kisajátításra fedezete nincs. Mostan a közgyűlés tehát nem mehet annál tovább, kimondja: a Szent-Anna-utca szélessége 20 méter szélességű legyen és a tanács a kisajátítandó telkek tulajdonosaival tárgyaljon a vételár mérsékelt kamatával legyenek hajlandók egyidőre, míg a város fedezethez jut: megelégedni.

Új állások.

Elfogadta a bizottság a jószágigazgatói és műszaki tanácsosi állás szervezésére, valamint a kultúratanácsnoki állás minősítésének megváltoztatására vonatkozó tanács elöterjesztést. A jószágigazgatói állás szervezése folytán a szervezeti szabályrendeleten keresztül vezetendő módosításba nem kívánja a bizottság belefoglalni azt, hogy a jószágigazgatói állásra pályázók képességeit szakirodalmi munkáival is igazolni kell.

A városi nyomda zárszámadása.

A városi nyomda 1913. évi zárszámadására sem a felügyelőbizottság, sem a gazdasági bizottság nem tett megjegyzést.

Jánosi Zoltán beszélt a számadásról. Helyet kell adni a vállalat azon panaszkozásának, hogy a mostani helyiségben meg van bénítva a fejlődésben a városi nyomda, pedig fejlődésre való képességét beigazolta azzal, hogy fokozódik esztendőről-esztendőre a jövedelme. Elodázhatatlan

a nyomda áthelyezése és e tekintetben a tanácsnak intézkednie kell.

A bizottság Jánosi felszólá-

lásának a tanács figyelmébe való ajánlásával elfogadta a zárószámadást, amely 55,079 korona nyereséget mutat ki.

Tizenkilenc millió függőkölcsön-adósság.

A négymillió felhasználása.

A belügyminiszter tudvalevőleg jóváhagyta a négymillió függőkölcsön felvételét és a jóváhagyó leiratban kijelenti, hogy több függőkölcsön felvétel nem engedélyez a városnak, mert már eddig 19 millió adóssága van függőkölcsönökből, amelynek visszafizetése rendkívül nehéz feladat elé állítja a várost. Most a négymilliót csak azért engedélyezte, mert olyan természetű kiadások fedezésére szükséges, amelyek elhalasztathatatlannak. Felhívja a belügyminiszter a várost, hogy újból jelölje meg azokat a szükségleteket, melyek fedezésére a négymilliót fordítja és az erre vonatkozó határozatot terjessze fel jóváhagyás végett. A négymillióból most, júniusban egymilliót vesz fel a város és ennélfogva a tanács a júniusi közgyűlésnek csak az egymillió felhasználása tekintetében tesz előterjesztést: az egyetemi csatornázásra 300.000 koronát, a hortobágyi öntöző művekre 500.000 koronát, a dispensárnak 10.000 koronát, Kis Dániel-féle ház megvételére

20.000 koronát, a Szepességi-utí 21. számú ház vételére 14.000 koronát, a Varga Kálmán és társai telkének vételére 100.000 koronát, a Stern Lászlóné-féle ház vételére: 12.000 koronát, a Gyöngyösi-féle telek kisajátítására 13383, a Kis József-féle telek kisajátítására 96353, Bot Lajos-féle telek kisajátítására 45715 koronát, a köztemető céljára szükséges telekvételekre pedig 170.100, tüdőbeteg szanatórium költségére 200.000 koronát, a vízvezetési költségekre 462.765 koronát, a Sinai-féle ház vételárának egy részére 20.000 koronát jelöli a tanács a közgyűlés elé terjesztendő javaslatában.

Ezt a javaslatot a jog- és pénzügyi bizottság elfogadta. Nem állították be az első millióba a halápi iskola kibővítéséhez szükséges 26.000 koronát, holott a bizottság a péntek délutáni ülésén azt javasolta, hogy a 26.000 koronát a négymilliónak mindjárt az első részletéből fedezzék, mert szeptember 15-én késsen kell állania az iskolának.

A világitási vállalat számadása.

A város világitási vállalatának 1913. évi XIII. üzleti évről szóló számadást általánosságban elfogadta a jog- és pénzügyi bizottság. Ezután az előadó jelentette, hogy a felügyelő bizottság és gazdasági bizottság észrevételt nem tesz a számadásra.

Jánosi Zoltán rámutat arra, hogy a vállalat 1913. évi tiszta nyeresége 303.801 kor. holott az 1912-iki évben 332.000 korona volt. A jelentés azzal okolja a csökkenést, hogy újabb befektetések kamatterhe emésztette fel a jövedelem nagyobb részét. Annak a reményének ad kifejezést a jelentés epsszimisztikus jóslatával szemben, hogy a vállalat a jövőben még inkább el fogja bírni a teher viselését.

Ezután szóvá tette, hogy a számadásokat későn küldötték meg a bizottsági tagoknak. Csütörtökön kapta meg. Pénteken délután a jog- és pénzügyi bizottság ülésezett és szombaton már a számadásokat tárgyalja. A vállalatok számadása nem olyan nagy számrengeteg, melyet rövid idő alatt nem lehetne áttekinteni, de a város házi pénztárának zárószámadása egy vas-

kos könyv, amelynek lelkiismeretes áttanulmányozására idő kell. A zárószámadást már májusban le kellett volna tárgyalni. Nem tárgyalhatta le a törvényhatóság. Ez hiba. A hibát nem kellett volna megfeszíteni azzal, hogy a számadást nem küldötték el idejében a bizottsági tagoknak.

Debreczeni Jenő, a vállalat igazgatója reflektált Jánosi felszólására és ezután a bizottság elfogadta a számadást

A téglá- és cserépgyár zárószámadása.

A város téglá- és cserépgyárának zárószámadása 5376 kor. 37 fillér nyereséget mutat ki. Jánosi Zoltán a felszólalásában rámutat arra, hogy mennyivel csökkent a téglá- és cserépgyár jövedelmezősége esztendőről esztendőre, mióta önálló vállallattá lett. A mai helyzetében nem lehet tartani. Vagy ki kell fejleszteni, vagy beszüntetni. A keramit készítés bevezetésétől a jövedelem fokozását várja és azt a tanács figyelmébe ajánlja. A bizottság a számadást elfogadta azzal, hogy Jánosi felszólalását a tanács elé terjeszti.

A köztisztasági vállalat számadását nem fogadták el.

A város köztisztasági és fuvarozási vállalatának 1913. évi II. üzletéről szóló számadásáról az előadó bejelentette, hogy a felügyelő és gazdasági bizottság nem tett rá semmi megjegyzést.

Jánosi Zoltán szólalt fel. Csodálkozik azon, hogy a felügyelőbizottságnak és a gazdasági bizottságnak semmi megjegyzése nincs a köztisztasági és a fuvarozási vállalat zárószámadására, mert nagyon furcsa számadás ez. — Mindenki tudja, hogy a vállalatnak mennyi adóssága van s mégis nyereséget mutattak ki. Azt mondja a számadás, hogy az 1913. évi nyeresége 21.369 kor. 68 fillér. Ezzel szemben az eredmény-számlában 18.863 kor. 68 fill. 1912. évi veszteség van feltüntetve. Hol van tehát itt a 21.369 kor. 68 fill. nyereség?

Nyereség nincs. Mégis a tisztviselők jutalmára levontak 521 kor. 72 fillért. Ha egy vállalatnak vesztesége van: le-

het annál szó jutalékról? Hiszen a veszteségből nem lehet jutalékot adni. Nem fogadja el a számadást. Nincs megelégedve a vállalat vezetésével, sarkalni kell, hogy jobban dolgozzék a vállalat.

Kondor Kálmán főszámvevő: Ha nyereség van, akkor a szabályrendelet értelmében megilleti a tisztviselőket a jutalék.

Jánosi: De nincs nyereség! És miből számították a jutalékokat?

Kondor: A 21.369 kor. 68 fillérből.

Jánosi: A szervezeti szabályzat szerint jutalékot csak a nettó haszonból lehet számítani. Itt pedig előbb számították ki a jutalékot, azután történt a leírás! Ismételtelen kijelentem, hogy a számadást nem fogadom el.

A jog- és pénzügyi bizottság Jánosi Zoltán álláspontjára helyezkedett és a zárószámadást nem fogadta el.

A város házi pénztárának zárószámadása.

A jog- és pénzügyi bizottság két tagjának jelenlétében tárgyalták a város 1913. évi zárószámadását.

A házipénztár rendes bevétele 3.967.481 kor. 70 fillér. A rendkívüli bevétel 10.197.874 kor. 30 fillér. Átmeneti bevétel 173.561 kor. 57 fillér. — Ezekkel szemben rendes kiadás 4.524.881 kor. 69 fillér, rendkívüli kiadás 9.296.489 K 16 fillér. Átmeneti kiadás 511 ezer 798 kor. 53 fillér. Pénztármaradvány 5.748 kor. 19 fillér.

Jánosi Zoltán szólalt fel a zárószámadáshoz. Érdekes tanulságokat talált benne. A rendkívüli bevételek címén tulajdonképpen a kölcsönök vannak elszámolva és hasznításokat teszünk: ki fog derülni, hogy alapjában véve 557.000 korona deficit van. Már a múlt esztendőben is volt deficit: 49000 korona. Ez ki is volt tüntetve, de az idei 557.000 korona deficittől a főszámvevő úgy látszik annyira megijedt, hogy nem tüntette ki.

Kondor Kálmán főszámvevő: Ugy is kell!

Jánosi: Majd ki fogom mutatni, hogy nem kell. A rendkívüli bevételek szolgáltak a különbözet szembe ötlő módon való ki nem tüntetésére. Ez sokszor nem ismétlődhet, mert a kölcsönfelvételeknek egyszer csak vége szakad. A rendes bevételeket fokozni kell. Örvedetes emelkedést lát az erdőkezelésnél, de nem

bizik ennek az emelkedésnek az állandóságában. A város kiadásai 758.000 koronával szaporodtak. Sok az adósság. — 32.000.000 korona. Ennek kamata és törlesztése okozta, hogy a kiadások szaporodtak. Ezekre a tényekre rá kellett mutatni, hogy a közönség is lássa: Debreczen háztartásának a pénzügyi egyensúlya megbillent.

Ezidőszerint 32.000.000 az adósság. Ebből 17.000.000 korona adósságot még az előbbi rezsím csinált, míg az új éra csak 15.000.000 korona adósságot csinált. Tehát az adósságszinálásban egyenlően osztozkodnak.

Fel kell hívni a tanács figyelmét arra, hogy ne elégedjék meg csak a közigazgatási teendők elvégzésével, hanem nézzen a város vezetősége a jövőbe, nézzen bele a sötét jelenbe, amelyet a zárószámadás mutat.

Minden területet parcellázni kell és bérbe adni. Kisbérleteket kell létesíteni. Az idén a pótdoból 48000 koronával kevesebb folyt be. Mit látunk ebből? Nem tudnak fizetni az emberek, mert rosszak a kereseti, a megélhetési viszonyok. Ezeknek megjavítására is kell gondolni. Gyártelepek létesítését támogatni kell, mert ezek a kereseti viszonyok megjavítását szolgálják. A gazdálkodást, amely más városokéhoz képest nagyon el van maradva, fokozni kell. Fejleszteni kell a gazdasági

Világvárosi műsor! Nem amerikai reklám!

Grand Cirkusz Colosszeum

Kedden június hó 30-án este fél 9 órakor.

Megnyitó diszelőadás.

18 attrakció. Lovarnók, lovarok stb. Jegyek előre válthatók: Schwarcz Dániel pipásnál, Piac-utca.

Bővebbet a falragaszok.

iskolákat. A városi vezetőségnek gondoskodni kell arról, hogy több gazdasági ismétlődő iskola legyen. Nem szabad abba hagyni az egyetemnek gazdasági fakultással való kiegészítése érdekében tett közbenjárást. — Ezeket ajánlja a tanács figyelmébe és a költségvetést elfogadja.

A jog- és pénzügyi bizottság elfogadásra javasolja a közgyűlésnek a zárszámadást és Jánosi felszólalását a tanács elé fogja terjeszteni.

Ezzel az ülés negyedétkor véget ért.

A ref. egyház ügyei.

— Saját tudósítónktól. —

A debreceni református egyház presbiteriuma Dicsőfi József lelkészelnök és Kovács József polgármester, főgondnok elnöke alatt szombaton délután gyűlést tartott.

A leánygimnázium szervezeti szabályzatát, az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyta s ennek folytán a leánygimnázium tanárválasztó küldöttség tagjaiul a gyűlés megválasztotta Dicsőfi Józsefet, Könyves Tóth Kálmánt és Juhász Ignácot. A felsőbb leányiskola, leánygimnázium és tanítóképző igazgató-tanácsába dr. Bacso Dezsőt választotta be a gyűlés.

Tudomásul vette a gyűlés, azt az esperesi átiratot, mely közli, hogy Zih Sándor berettyóújfalui lelkésznek az Árpádtéri lelkézi állásra történt megválasztását az egyházkerületi bíróság megerősítette. A gyűlés intézkedett az új lelkész meghívása iránt.

Szele György lelkész az iskolaszéki elnökségről, gyöngye egészségi állapotára tekintettel lemondott. A gyűlés nem fogadta el a lemondást, s kifejezést adott azon óhajának, hogy az iskolaszéki elnökséget továbbra is Szele György töltsse be.

Az 1914. évi költségvetést a gyűlés elfogadta.

Sass Béla presbiter, teológiai tanár indítványára a gyűlés egyházfentartó alap létesítését határozta el s erre a célra évenként 100—100 koronát fognak fordítani.

Más kisebb egyházi ügyek letárgyalása után az ülés véget ért.

A városházáról.

— A postapalota. Ismeretes, hogy a postapalota építésével kapcsolatban felmerült a Piac-utcáról a Batthyány-utcára tervezett új utca megnyitásának megvalósítása. A kérdés megoldásához telkek felhasználására volt szükség, többek között a luteránus egy-

ház Schaffer-féle alapítványi telkére. A luteránus egyház semmi áron sem ment bele a trausakcióba és ezen hajótörést szenvedett az egész utcanyitási terv. A postapalotát felépítik azon a helyen, ahol ma a régi épület áll és ezzel örökre el van vágva a tervezett utca megnyitásának lehetősége. A jog- és pénzügyi bizottság a ma délutáni ülésében foglalkozott az ügygel és mivel a transakció kivihetetlennek vált, javasolja a közgyűlésnek: vegye le az ügyet egyszersmindenkorra a napirendről.

— A közgyűlés. Kovács József polgármester ma becsátotta ki a június 30-iki városi közgyűlés meghívóját. A tágy-sorozatban negyvenkilenc ügy szerepel.

A kamara és a vasuti kocsihány.

A modern eleven kereskedelmi és nagyipari forgalom réme, a kocsihány súlyosan nehezedik a kereskedő és iparos érdekeltségre s az orvoslás végett keserű hangú panaszok érkeznek a kamarához, melyek mindannyian az őszi szezon alkalmával várható nagyfokú kocsihány megelőzését célzó intézkedések megtételére kéri a kamarát. Azok, kik energiájukat, vagyonukat a kereskedelem szolgálatába állították, — munkájuk eredményét, sőt egzisztenciájukat is veszélyeztetve látják.

A kamara, mint az érdekelt kereskedők törvényes érdekvédelmi hatósága, minden rendelkezésére álló eszközzel azon munkálkodik, hogy az évek óta rendszeresen fellépő s az őszi időszakra várható kocsihányt már most preventív intézkedésekkel megelőzze s annak lehető csökkentése tekintetében közrehatson. E célból már hirtelleg felhívást intézett kerülete iparos és kereskedő érdekeltségéhez, hogy szállítási határidőhöz nem kötött tömegárú szállítmányainak — épületfa, tűzifa, szén, érc, homok, föld, kő, kavics stb. — zömét lehetőleg még a nyári hónapokban, mindeztire azonban augusztus hó végéig szállítsa le. Ily módon a kereskedő és iparos érdekeltség saját elhatározásából és saját cselekvési körén belől jelentősen közreműködhet a különösen kerületünkben erősen jelentkező vasuti kocsihány csökkentése érdekében.

A fontos cél arra indítja a kamara vezetőségét, hogy e felhívását most a mozgalom aktuális helyzetében ismét nyilvánosságra hozza s fentiek hangsúlyosával újból azon kérelmet intézi a nagytömegben szállító érdekeltséghez, hogy ez irányú mozgalmának sikerét tömegárú szállítmányainak mielőbbi leadásával saját jól felfogott érdekében lehetőleg és eredményt termővé tenni már most igyekezzenek.

DEBRECZEN LEGNAGYOBB
♦ ÉS LEGSZEBB MOZGÓJA ♦
Egyház-tér. ♦ Telefon 12-51.

Vasárnap-Hétfőn június hó 28 és 29-én

Kitett csecsemő.

Szenzációs erkölcsrajz 3 felvonásban.

Duczi bácsi mint szöktető.

Amerikai humoreszk.

Ne játszd a tüzzel. Kacagató jelenetek.

Pifike fürdője. Humoros.

Babby kalandja. Vigjáték.

Minden áron sikkes akar lenni. Bohózat.

Savoigai részletek. Gyönyörű panorama felvétel.

Vasárnap d. u. 3—7-ig mérsékelten leszállított helyárral a teljes műsor bemutatásával, este 7 órától rendes helyárral — Hétfőn este 6 órától folytatólagos bemenettel utoljára kerül bemutatásra a fenti műsor. Bérlet-jegyek érvényesek.

Vasárnap, Hétfőn
június 28—29-én

Jaj! Ezek az asszonyok.

Pompás vigjáték 2 felvonásban.

Az államtitok.

Társadalmi dráma 2 felvonásban. Főszereplő Costello, az amerikaiak legkedveltebb színésze.

Az öreg obszitos. Életkép. A körülrajongott özvegy. Boh. Olasz könnyű lovasok gyakorlata. Ismeretterjesztő.

Előadások: Vasárnap 3 órától este 7 óráig mérsékelten leszállított helyárral a teljes műsor kerül bemutatásra. — 7 órától rendes helyárral.

Hétfőn este 7 órától folytatólagos bemenettel utoljára kerül bemutatásra a fenti műsor. — Kedvezményes jegyek érvényesek.

Tíz perces ülés.

— Telefonjelentés. —

A képviselőház ma délelőtt rövid 10 perces ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a Ház legközelebbi ülését, június 30-án tartsa, délelőtt 10 órakor. Ennek az ülésnek napirendje a következő: A török beviteli érték-vámokról szóló javaslat, a Pozsega—Velika helyi érdekű vasutakról szóló javaslat, a Debrecen—Nyírbátor helyi érdekű vasutakról szóló javaslat, azután a nem állami tanárok özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló javaslat, a törvényszéki illetékekről szóló és végül a szeszadóról szóló pénzügyminiszteri javaslat.

A Ház elfogadta az elnöki előterjesztést és az ülés 11 óra után 5 perccel véget ért.

HIREK.

— **Tárgyalnak a felkelők.** Fővárosi tudósítónk telefonálta: Durazzóban a helyzet nyugodt. A fejedelm tárgyal a felkelőkkel.

— **Milyen termés várható?** Fővárosi tudósítónk jelenti, a földművelésügyi miniszter ma adta ki a terméskilátásokról szóló jelentést. A két utolsó heti zivatarok nagy kárt okoztak a vetésekben, melyekben mindazonáltal javulás észlelhető. Az őszi vetés gyöngye közepes, a tavaszi jó közepes termést ígér. A múlt évinél lényegesen rosszabb termésre van kilátás.

Első Debreczeni Gőzmosó Intézet

FEUERSTEIN MÓR

Legszebben mos és vasal gallérokat, kényeseket, férfi és női ingeket, menyasszonyi kelengyéket, függönyöket és mindennemű fehérneműket

Fő-üzlet: Piac-u. 63. szám. Telefon 11-57.

Fiók-üzlet: Arany János-u. 15. Telefon 732

— **A lóversenyek kezdete.** Tájékoztató végett értesítjük a közönséget, hogy a 28. és 29-én tartandó lóversenyek kezdete mindennap délután 3 órakor lesz.

— **A szultán kintetése.** Bécsből jelentik: A király Mohamed szultánnak uralkodása ötödik évfordulója alkalmából a Szent István-rend nagykeresztjét adományozta.

— **Beiratás.** A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában (Csapó-utca 58.) a jövő tanévre szóló előzetes beiratások délelőtt 9—12-ig esz-közölletnek.

— **Halálozás.** Mélyen szomorodott szívvel, de Isten bölcs akaratán való megnyugvással tudatjuk felejtethetetlen jó feleségem, szerető **Édes anyánk, nagymamám, anyósunk és szeretett rokonunk Ungváry Józsefné Jobbágy Róza** áldásos életének 41. boldog házasságának 24. évében Bécsben f. hó 25-én, délután fél 2 órakor történt elhunytát. Kedves halottunk földi részeit hazaszállítottván, f. június hó 28-án, vasárnap délután 3 órakor fogjuk a Péterfia-utca 29. számú házunktól a nagytemplomban tartandó ima után a Péterfia-utcai temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Akinek korán muló élete szeretet és jószág volt e földön: annak a szeretet Istenének és örök jószág atyjának dicsőségében legyen zavartalan üdvös örök boldogsága. Debrecen, 1914. június hó 26-án. Bánatos férje: Ungváry József. Szerető gyermekei: Rózsika férjével Rauchbauer Jenővel. Margitka férjével ifj. Gyarmathy Istvánnal. Egyetlen kis unokája: Rauchbauer Rózsika. Násza: id. Gyarmathy István és neje. Unokatestverei: özv. Szabó Györgyné Rácz Erzsébet gyermekeivel, Rácz Eszter férj. Kecskeméti Sándorral és gyermekeik. Sógornői és sógora: özv. Rauchbauer Odönné Ungváry Eszter gyermekeivel, özv. Lédeczy Sándorné Ungváry Erzsébet gyermekeivel, Ungváry Andor. Nagybátyja: Jobbágy Lajos családjával. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést a «Dankó»-temetkezési vállalat rendezi.

— **Gazdaköri bál.** A debreceni Gazdakör szombaton éjjel rendezte bálját a nagyerdei Dobosban. A mulatság fényesen sikerült.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debrecenben, július hó 3-án, pénteken egész nap és 4-én, szombat délelőtt 11 óráig Darabos-utca 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorhajosok számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **Földvári Mór,** Debreceni Első Electrotechnikai gyár lési vállalat Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

— **Horner Arthur bookmaker** Debrecen, Piac-utca 41. I. emelet. Elfogad az összes bel- és külföldi versenyekre start és a klasszikus versenyekre előnyös fix fogadásokat. Halmozott fogadások köthetők Double és Triple eventek. Telefon 10—11.

APOLLO

Ma, — vasárnap délután 3 és 5 órakor félhelyárak.

Esti előadások 7 és 9 órakor.

Fővárosi művészek és művésznők fel-
: : vendéjátékával ::

Kacagtató est.

Legújabb budapesti nóták, tréák, új kuplék és táncok

Holnap hétfőn új Nordiskfilm

A trónörökös,
Dráma.

Asszonyregiment
Vígjáték.

Ajánlati felhívás.

A református Egyház gazdasági bizottsága az Egyház tulajdonában és kezelésében levő templomok, paróchiák és bérházak kijavítása munkálatait és mennyiségét küldöttségileg megállapítván, —

ezen összeírás az egyház iktató hivatalában kitéve van.

Min' hogy a bizottság úgy határozott, hogy ezen kijavításokat ajánlat utján egységárok szerint fogja elvégeztetni: felhívom az érdeklődő vállalkozókat, hogy a szükséges munkálatok összeírását, a fentjelzett iktatóhivatalban, azután az egyes épületeket is tekintsek meg és az iktatóhivatalban átvethető „VERSENYTÁRGYALÁSI FELTÉTEL-nek megfelelő módon kiállított ajánlataikat az egységárok kitétele mellett folyó évi július hó 10-ik napjának déli 12 órájáig az egyház iktató hivatalába zárt boríték alatt adják be.

Felvilágosításul jegyzem meg, hogy tetszés szerint tehető ajánlat az összes épületekre, vagy egy, vagy több épületre, vagy végre az ösz-

szes egynemű munkára, illetve egy vagy több épületnél ugyanazon munkára.

Debrecen, 1914 június hó 26-án.

Pénzes Sándor,
gb. elnök.

Villamos csillárok

minden elfogadható áron eladatnak, a csillárraktár megszüntetése folytán.

Villamos berendezéseket

jutányos áron és szak-szerűen készít

Fazekas Imre és Tsa

villamos berendezési vállalata

Debrecen, Piac-u. 77.

TELEFON 567.

MEGHIVÓ.

A Debreceni Hitelbank Részvénytársaság Rendkívüli közgyűlését

1914. évi július hó 12-én délelőtt 11 órakor, saját helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesek ez uton meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági javaslat az alapszabályok 4., 5., 6., 26. és 40. §-ának módosítása tárgyában.
2. Igazgatósági javaslat két új igazgatósági és három új felügyelő-bizottsági tagnak három évre való megválasztása tárgyában.
3. Az alapszabályok 23. §-a értelmében előterjeszhető indítványok tárgyalása.

Debrecen, 1914. évi június hó 27-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés: 1. Az alapszabályok 17. paragrafusa értelmében szavazati joggal csak azon részvényes bír, ki-nek részvényei a részvények letételére megállapított zárlathatáridő előtt legalább 60 nappal irattak át nevére.

2. A részvények szelvényekkel együtt bezárólag 1914. július hó 9-ig a Brassói Általános Takarékpénztárnál, Brassóban, az Aradi Első Takarékpénztárnál, Aradon, vagy az intézet pénztáránál Debrecenben leteendő.

3. A letett részvényekről a részvényes névre szóló, a letett részvények és az ezek alapján gyakorolható szavazatok számát feltüntető igazolványt kap, mely csak az abban megnevezett személy, vagy igazolt meghatalmazottja részére bír érvénnyel.

4. A részvények csak a közgyűlés befejeztével és az elismervény visszaadása ellenében adhatók ki.

Gazdák figyelmébe!

Utólérhetlen! Utólérhetlen! Utólérhetlen!
Cséplőgépek. Gőzgépek. Motorok.

Ujfajta láncos Magánjárók. Traktorok. Mindenfajta gazdasági gépek, tetszés szerint, nehezebb és könnyebb kivitelben. Olcsó árak! Előzékeny és pontos kiszolgálás! Hofherr-Schranz és Clayton-Shuttleworth Magyar Gépgyári-Művek kizárólagos képviselője:

Révész Simon

Debrecen, Erzsébet ut. 50. sz. alatt.

TELEFON 9—98.

TELEFON 9—98.

Gazdák figyelmébe!

Mütrágya! ❖ Mütrágya! ❖ Mütrágya!
A GAZCA LEGNAGYOBB KINCSE.

Garantált minőségben szállit: szuper foszfátot, káliütrágyasót, chilisalétromot, kénsavas ammoniakot, kánnitot a Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet kerületi képviselője:

Révész Simon

Debrecen, Erzsébet-ut 59. sz. alatt.

TELEFON 9—98.

TELEFON 9—98.

Őszi trágyázás!
THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!
Óvakodjunk a hamisításoktól!
Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta.
Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

Kalmár Vilmos
a Thomaspfoszphatfabriken Berlin, vezérképviseelője
Budapest. VI., Andrásy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Valódi védjegyü.

Szent László (Püspök) hév víz-gyógyfürdő

Nagyvárad mellett, Dants István fürdőbérli kezelése alatt.
Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin háromnegyed órai távolságban. Május—augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hírv 41° C. meleg természetes hév víz javalva van: az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi lobboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál; köszvényéknél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiásnál); különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idültgyomorbántalmaknál, májbajoknál és vesekövek eseteiben. Allandó fürdőorvos: Dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 korona 60 fillér és 8 korona közt váltakozik. Gyógyterem (Kursalon) hírlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Étterem, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és lawtennis.

Öt tükörfürdő és 13 kádfürdő kivül mórfürdők is vannak rendszerítve. Ujjonnan épült uszoda uszás tanítással és homokkurával. Fürdők 40 fillértől 2 korona 40 fillérig. Elsőrendű kitéző zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváraddal. — Villanyvilágítás. — A legszebb kiránduló és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérli saját vezetése mellett. Prospektust kívánára küld a fürdőigazgatóság.

HUTTER és SCHRANTZ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szitaáru és nemezposztó gyárak magyarországi telepe
BUDAPEST, X., Gyömrői-ut 80/80.

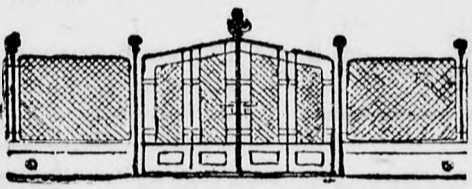
Ajánlja kész állapotban, tehát utólagosan tűzhorganyozással ellátott többször csavart gépsodronyfonatait, mint tartósság tekintetében páratlan gyártmányt! Nem tévesztendő össze másfajta fonatokkal, melyek mind közönséges horganyozott drótból készülnek. Tűskés huzalok, sima huzalok, kettős hegyű szegek stb. igen jutányos árban. Árjegyzék és minták bérmentve és díjtalanul. Továbbá gyártanak:

Kitűnő horganyozás! Olcsó árak!

Kerítések, kapuk és ajtók

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig előnyárak mellett. Költséghetések és tervezetek díjtalanul.

Kapható minden nagyobb helybeli vaskereskedésben is.

Csodás hatású arcszépítő és finomító

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CRÉME ÉS SZAPPAN

A MARGIT-CRÉME zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Ára 1 kor.

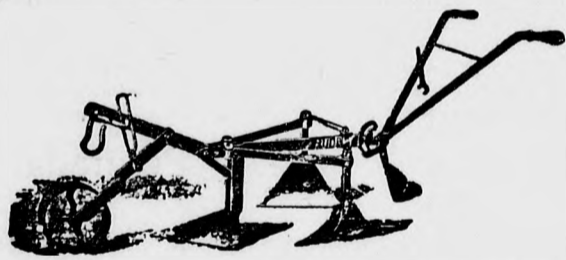
A Földes-féle Margit szappan pár nap alatt lemossa a szeplőket, májfoltokat és megszüntet minden bőrbajt Ára 70 fill.

Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában és illatszerkereskedésben.

6 koronás megrendeléseket bérmentve küld

Földes Kelemen gyógyszerárára Aadon.

Debreczenben kapható: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog., Kubek Sándor, Mihalovits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla gyógyszerárában. Hajduböszörményben: Ercsey Gábor gyógyszerárában. Hajduszoboszlón: Bardócz Zsigmond gyógyszerárában.

Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.

Telefon 751.

Gyártelep: VARGAKERT.

Telefon 751

„HAZAI DRILL“ páros soru,
Hortobágy Drill páratlan :: soru ::

„NAPOLEON DRILL“ kombinált műtrágyaszóró vetőgép, ekék boronák, répa és szecskavágók, kukorica ültető gépek

„Ideál kapáló ekék“ és egyéb gazdasági gépek.

Arjegyzék és leírások ingyen és bérmentve.

Debreceni
Butorkészítő Asztalosok
Szövetkezetének

BUTORRAKTÁRA

DEBRECZEN
Hunyadi-u 17-19.
Demetrovich-féle palota.

Szabad bemenet.

Minden társadalmi osztály részére megfelelő butorok
SZOLID ÁRAK!
Kedvező fizetési feltételek
Telefon 968. sz.

Értesítés a vizsgák előtt!

Általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás.

::: Teljesen ujonnan felszerelt raktár. :::

Néhány felsorolt cikkek és árak:

Mindenféle férfi fehérneműek darabja	K 1'96
„női „ „	K 1'96
4 drb froilir törülköző „	K 1'96
Glott és moll díszkötények „	K 1'96
Gyapju sál kendők „	K 1'96
2 drb batist mellény himzéssel és selyem szalaggal	1'96
Glott alsósoknyák	K 1'96
Damaszt gyermek-kalapok és csibész sapkák	K 1'96
Fiúöltönyök K 1'96 és feljebb.	

Prima gyermek patent narisnyák 20 fillértől feljebb.

Legujabb mintájú grenadinok, batistok, delének, creponok, ruhavásznak 1'— K-tól feljebb.

Előzékeny és pontos kiszolgálás!

Szabott árak!

Doszpoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Tisztelettel:

u. v. NÉMEHY GYULA.

AZ APRÓHIRDETÉSEK KÖZÖTT MIN-
DEN SZÓ 5 FILLÉR, VASTAGABB
BETŰVELSZEDET SZÓ 10 FILLÉR.

APRÓ HIRDETÉSEK

FELVILÁGOSÍTÁST LEVELBELIŰR
DAKOZÓDÁSOKRA INGYEN ADUNK
CSAK A VÁJASZRA SZÜKSÉGES BÉNYEGÉNYEK

KÜLÖNFÉLEK

Elköltözés
végett eladók kredencz,
szövet függönyök, kis vil-
lanylámpák egyéb tárgyak
ugyanott női ruhák is oi-
csón eladók. Király-u. 5.
földszint balra

Magoss-utca
18. szám alatt külön be-
járatu szép garcon lakás
június 15 vagy július 1-re
kiadó.

Bevezetett
ügyes eladó intelligens ke-
reskedelmi ügynökök ke-
resünk. Ccige Testvérek
kereskedelmi irodája Kór-
ház-utca 1. szám.

A Nagylétei határban
120 hold prima első osz-
tályu homokföld kellő gaz-
dasági épületekkel ellátva
bérbe kiadó, esetleg ked-
vező fizetési feltételek mel-
lett örök áron is eladó.
Értekezni Nagylétei Holló
István főbíróval.

Művelt
francia kisasszony órát
Peres, esetleg csoportokat
is elvállal tanításra. Kom-
lóssy-ut 43.

Vadász
uraknak. Helyszüke miatt
olcsón eladók egy 2 éves
dabscho, egy 3 hónapos
vizslát, és szelid mókust.
Jókai-utca 52.

Valódi

édes, nemes szegedi
paprikakülönlegességek
óriási raktára Lindenteld
J. Jenő fűszer-, gyarmat-
áru nagykereskedésében,
Pénzügyi palota. Telefon
79 sz.

Figyelem!

Hatvan-u. 4. sz. alatt 8 év
óta fennálló műhelyem
ajánlom a m. t. háztulaj-
donos urak figyelmébe.
Készíték

vizvezetékét,
fürdőcsatornázási
munkákat.

A mérnöki hivatal által
előírt szabályok szerint.
Terv és költségvetés díj-
talan. Telefon 1069

Wilhelm Ede
ü. v. 216

Megérkeztek

a legújabb divatu se-
lyem zsebkendők. Füs-
tós utóda Piac-u. 2.

Teljesen

jó karban lévő szalon bu-
torzat eladó. Egyháztér
11. sz. alatt.

**Naponta ujdonságok
:: reklám ::
bélyegekben**

Thaisz A papirkereskedésében

Jugyón
ADUNK
HASZNÁLATRA
MŰVESZKI KIVITELŰ TŰZ-ÉS
BETÖRÉSMENTES ÚJ PANCEL
TAKAREKPERSELYT
BÁRKINEK
Trijon
PESTMEGYEI
TAKAREKPENZTÁR Rt.
BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA 8.

Izléses kivitelű

nyomtatványokat

gyorsan és pon-
tosan készít a

THAISZ A.

könyvnyomdája
Piac-utca 7. sz.

Forradalom lesz
Debreczenben,
ha fényképeit mindenki

Takács

fényképésznei a nagytem-
plom mellett szerzi be,
hol bámulatos olcsó árak
mellett a legszebb képeket
és nagyításokat kaphat.
6 drb kabinet kép rende-
lésnél 1 nagyítás díjtalanul.
12 levelező-lap nagyítással
6 kor. 6 lev. lap 2 korona.

A legjobb gazdasági
és tojó tyukok.

Zebrajelzésű
Plymouth
fajbaromfi

tojások kaphatók Fa-
lusy Lászlónál Debrec-
zen, Piac-utca 7. sz.,
papírüzlet. A bécsi kiál-
lításán kitüntetést nyert
törzsektől.

12 drb 6 korona.

Kis csibék drbja 3—
és 4— korona.

**Legjobb
légyfogó a**

MUKI

MUKI

MUKI

MUKI

drbja 10 fill.

Kapható

THAISZ A.

: papirkereskedésében :
Bika me lett.

Nem ragacs. Állan-
dóan használható a
legtökéletesebb ta-
lálmány.

'Pável-sosfürdő'

ásványos sós gyógyfürdő és
ózonos nyaraló telep, hatal-
mas fenyő, bükk, és tölgyer-
dők koszorúzza völgyben. —
Nyitva május 15-től szept-
ember végéig. Elő- és utó-
idényben a szobaárakból 50
százalék engedmény. A fő-
idényben is teljes napi ellá-
tás: reggeli, ebéd, vacsora,
szoba, zene és fürdődíjak-
kal együtt napi 6 koronától
kezdve. Gyermekek az étke-
zésnél abonomát féláron kap-
nak. Megyei és állami tiszt-
viselők legmesszebbmenő
kedvezményben részesülnek
és a fürdőárak felét fizetik. A
fürdőhöz vezető út teljesen
rendbe hozatott.

Uj tulajdonos! Uj kezelés!

Sóstüdő!

Inhaláció!

Prospektust küld a Pável-sósfürdő
igazgatósága Aknaszlatina.

(Máramarosmegye.)

THIERRY A. gyógyszerész balzsama.

Ujterhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat
okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégebajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó
hatású gyomorgörös és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér es alteti bántalmaknál, tisztítja a veséket
étvagy terjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbüszél, valamint
az összes száj és fogbetegségek, büfégés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eyedő büzt. Jó ha-
tású különöse pánllika gilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbancot, láztól eredő hólyag-
got, kelést szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen
kitűnő hatású. Minden háznél különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: **THIERRY A. Órangyal gyógytárnak Pregrada,**
(Rohitsch mellett.)

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5.60 korona.
Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A: gyógyszerész egyedül valódi Centifiola-kenőcse:

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációt leggyakrabban feleslegessé teszi.
Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc,
feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, esztergu, iekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás vagy zuzódás
álta sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idggen testek eltávolítására, mint: üveg, szálka,
por, serét, túske stb., kinővések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás,
körömgnyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fölfekvésnél, vérkelekésnél,
fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K 360, a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gygytárában, valamint az ország legtöbb gygyzertárában. — Nagyban:
Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utóda, Radanovits Testvérek drogueriákban Budapesten kapha. Ahol
nincs lerakat, rendeljünk közvetlenül:

THIERRY A. Órangyal gyógyszerertárából PREGRADA, Rohitsch mellett.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR
VEZÉRKÉPV. RÁCZ FERENCZ, MÉRNÖK, BUDAPEST, V., FALK MIKSA U. 8.

GÉPEINK ELŐNYEI:
LEGKISEBB FOGYASZTÁS, TELJES
ÜZEMBIZTONSÁG, GYORS SZÁLLÍTÁS.

MALMOK, IPARTELEPEK =
GAZDASÁGOK, VILLANYTELEPEK,
RÉSZEIRE LEGJOBB ÜZEMGÉPEK.

Elismertten elsőrangú -
DIESEL
BRUNA
SZIVÓGÁZ
FÖLDGÁZ
BENZIN

MOTOROK

és teljes
motorcsatlakozókészletek.

Modern és izléses

szobafestés,

tapétázás és mázólk munkálato-
kat készít mérsékelt árak mellett

Schuller Sámuel

Simonffy-utca 25.

Telefon 806.

Telefon 806.

Nyomatott Thaisz Arthur könyvnyomdájában, Debreczen, Piac-utca 7. szám